17- OH KORTİKOSTEROİD

written by Dr. Aydoğan Lermi

17- Hidroksi Kortikosteroid; 17-hydroxy corticosteroid; 17-OHCS;

17 OH kortikosteroid: Kortizon hormonunun karaciğerde yıkılıp inaktive edilmiş halidir, böbreklerle atılır. 17 hidroksi kortikosteroid laboratuar testi 24 saatlik idrarda çalışılır.

- Ampisilin,
- Glukokortikoid ilaçlar (kortizonlu ilaçlar), testin sonucunu arttırır,

- Östrojen,
- Doğum kontrol ilaçları ve,
- Deksametazon ise testin sonucunu düşürür.

17 hidroksi kortikosteroid testi vücutta yeterli kortizon hormonunun üretilip üretilmediğini test eder. Böbrek üstü bezi hastalıklarının teşhisinde kullanılır.

17-OH kortikosteroid için normal değerler:

- Erkek: 4-14 mg/24 saat,
- Kadın: 2-12 mg/24 saat

17- OH kortikosteroid miktarını arttıran sebepler:

- Cushing (kuşhing) sendromu (böbrek üstü bezi tümörü yada hipofiz tümörüne bağlı olabilir),
- ACTH üreten tümörler,
- Ciddi fiziksel yada ruhsal stres,

Ayrıca aşağıdaki sebeplerde 17 – OHCS seviyesini arttırır:

- Depresyon,
- Kortizon tedavisi,
- Kötü beslenme, malnutrisyon,
- Obezite,
- Gebelik,
- Kontrolsüz yüksek tansiyon.

17-OHCS miktarını düşüren sebepler:

- Böbrek üstü bezi yetmezliği (Addison hastalığı),
    - Tüberküloz,
    - Kanama,
    - İnfaktüs,
- Herediter enzim eksikliği,
- Hipopituitarizm,
- Böbrek üstü bezlerinin cerrahi olarak çıkarılması,

Referanslar:

Stewart PM. The adrenal cortex. In: Kronenberg HM, Melmed S, Polonsky KS, Larsen PR, eds.

Williams Textbook of Endocrinology. 11th ed. Philadelphia, PA: Saunders Elsevier; 2008: chap 14.